

Dr. Fleisz János

Hozzászólás

A vitaindító tanulmány számos alapvető kérdést vet fel, amelyek összességükben számomra azt sugallják, hogy a romániai magyar civil társadalom *válaszút* elé érkezett.

A támogatási rendszerre, amely dinamikus tényezőként állandó átalakulásban és átszerveződésben van, csak röviden térnék ki. Optimális megoldása nehezen képzelhető el, a fõszempont azonban - véleményem szerint - a sokszorosan rétegezett elvárások *egyensúlyba hozása* lehet. Ez az egyensúly mind területi, mind pedig ágazati leosztásban érvényesül, biztosítja a prioritások pontos megfogalmazását, és ezáltal működőképpé válhat az egész rendszer. Ebből az is következhet, hogy a fő stratégiai prioritásokat többlépcsős szerkezetben, elsősorban civil szervezeti és szakmai keretek között hozzák.

A megfogalmazott sokszoros függőségek közepette feltevődik általában a politikumhoz kötődő kapcsolat kérdése, amely sok szempontból befolyásolja a többi függőségek mértékét is. Az apolitikus hozzáállás szép vágyálom, viszont amíg a kisebbségi társadalmi szerkezeteknek a saját intézményrendszer hiányát is pótolniuk kell, és létrehozásuk gyakran a többségi nemzettől való politikai elkülönülés jegyében történik, addig politikai szempontból is érdekvédelmi funkciót látnak el. Emiatt úgy vélem, hogy az RMDSZ-szel való jó kapcsolatot az általam *metapolitikusnak* nevezett hozzáállás biztosíthatja. Ennek lényege, hogy a civil szervezetek - felülemelkedve a politikai csatározásokon - nem keverednek bele a politikai küzdelmekbe, viszont az érdekvédelmi feladatok esetében az RMDSZ-szel közösen lépnek fel. A kisebbségi magyar civil szervezetek csak ebben a helyzetben tudnak hatásosan működni. Az is nyilvánvaló, hogy *autentikus* civil szervezetekre van szükség, amelyek képesek kialakítani saját arculatukat, képesek megfogalmazni saját jellegzetes céljaikat.

Jelenleg a romániai magyar civil szféra közeledik ugyan a növekedési válság felé, de ez még nem következett be. Viszont évről évre mind több és nagyobb kihívásnak kell megfelelnie. Emiatt tûnik a rendszerteremtés vízvázalstónak a civil szférában. Az önszerveződés új elemeként már a kilencvenes évek végén megindult helyi, illetve megyei szinten az integrációs civil szerveződések létrehozása. Ennek eredményeként jött létre - kezdeményezésemre - 1999. december 8-án 14 tagszervezet részvételével a *Bihar Megyei és Nagyvárad Civil Szervezetek Szövetsége* (BINCISZ). Tevékenységét 2000. január 20-án elkezdte, bejegyzésére azonban csak 2001. február 19-én került sor. Akkor Bihar megye első szövetsége volt. Természetesen még sok volt a megoldásra váró feladat. 2001 végén a BINCISZ az EMKE társszervezete lett, 2002 elején pedig irodahelyiséghez jutott. A BINCISZ kezdeményezte Nagyváradon például a Magyar Kultúra, a Magyar Tudomány, illetve a Civil Társadalom Napja évenkénti megünneplését is.

A továbblépés többet követel. A BINCISZ-nek és a hasonló jellegű integráló civil szervezeteknek el kell jutniuk oda, hogy legalább megyei szinten információs iroda és civil központ működtetését tudják biztosítani. Ezek létrehozását indokolja: a civil szervezetek közötti jobb együttműködés kialakítása, közös álláspontok kidolgozása és képviselése, közös tevékenységek szervezése, a tevékenységek összehangolása, közös pályázatok készítése stb.

A megyei, illetve területi civil *információs és tevékenységi központok hálózatának létrehozásában* ezek együttműködésének és tevékenységének összehangolásában látom a civil szervezetek jövőbeni fejlődését. Ezek együttműködése által érhető el, hogy a romániai magyar társadalmi szervezetek kialakítsák saját jellegzetes helyüket és szerepüket napjaink bonyolult kérdéseinek megoldásában.

- [Somai József: Rendszert teremteni a civil szférában](#)
- [Bereczki Kinga: Hozzászólás Somai József Rendszert teremteni a civil szférában című írásához](#)
- [Bodó Barna: Civil önépítkezés](#)
- [Farkas Éva: Civilek együtt](#)
- [Farkas Miklós: Az érdekegyeztetés, érdekérvényesítési szolidaritás és partnerségi kapcsolatok kialakításának jelentősége a civil szerveződésekben](#)

- Dr. Fleisz János: Hozzászólás
- Kósa András László: A romániai magyar civil szféra természetrajzához
- Kötő József: A civil társadalom erői felszabadításának egy lehetséges útja
- Lőrincz Zsuzsanna: Hozzászólás Somai József vitaindító írásához
- Szenkovics Dezső: A civil szervezetek helye és szerepe a társadalomban
- Sebestyén István: A nonprofit szektor érdekképviseletének megoldása
- Bárdi Nándor: Önszerveződés és önreflexió a két világháború közötti magyar kisebbségtörténetben
- A Népies Irodalmi Társaság Politikai Osztályának tájékoztatója a romániai magyarság megszervezéséről és a népkisebbség helyzetének tanulmányozásáról (1924)
- Jancsó Benedek feljegyzése az erdélyi kulturális és társadalmi akciókról (1926)
- Sulyok István tervezete az EMKE átalakítására (1926)
- Sulyok István tervezete magyar kultúrhatóság felállítására (1927)
- Sulyok István: Az erdélyi magyarság társadalmi szervezete
- Sulyok István: A magyar könyv Erdélyben
- Kovács György: Gyalogszerrel a Székelyföldön
- Constantin Iordachi: A nemzet újrajzolt határai: A magyar "státustörvény" és Románia kettős állampolgárságra vonatkozó politikája a Moldovai Köztársaságban
- Juan J. Linz: Nemzetépítés és államépítés
- Charles Taylor: Nacionalizmus és modernitás
- Sorbán Angella - Nagy Kata: Beszélgetések a státustörvényről Erdélyben
- Veress Emőd: Végrehajtás és döntéshozás viszonya a helyi közigazgatásban. Miért beteg Romániában a helyi közigazgatás?
- Szász Alpár Zoltán: A demokrácia modelljei Romániában: a valóság számokban kifejezve
- Nagy Csongor István: A romániai kisebbségi jog 1945 és 1989 közötti történetének tendenciái, különös tekintettel a romániai magyarság történetére (2.)

(c) Jakabffy Elemér Alapítvány, Media Index Egyesület 1999-2004
Impresszum | Médiaajánlat | Adatvédelmi záradék